

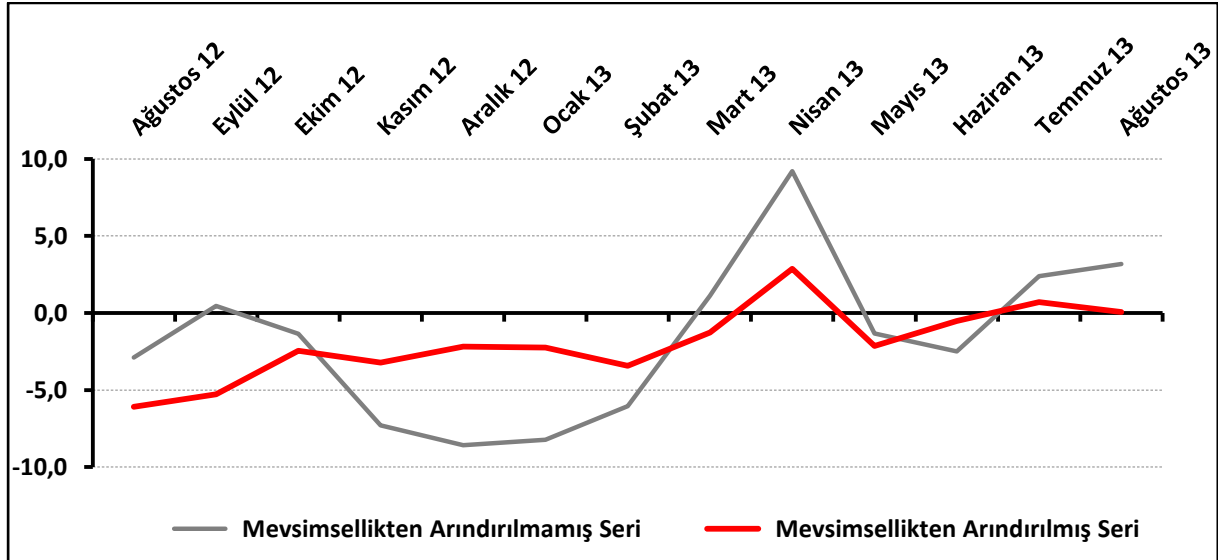
PERAKENDEDE İŞLER İYİLEŞTİ, BEKLENTİLER GEÇEN YILIN ÜZERİNDE

TEPE, Ağustos 2013'te geçen aya göre düştü, geçen yıla göre ise yükseldi. TEPE'de geçen 3 aya ve geçen yıla göre işlerdeki toparlanma algısı arttı. Önümüzdeki 3 aydaki sipariş ve satış beklentileri geçen yıldan daha yüksek değer aldı. AB'de ve Euro Bölgesi'nde perakende güveni yükselişini sürdürdü.

TEPE, geçen aya göre düştü geçen yıla göre yükseldi:

TEPE, haziran ve temmuz aylarındaki yükselişin ardından ağustos ayında düştü. TEPE, Ağustos 2013'te 0,1 değerini aldı. TEPE bir önceki aya göre 0,6 puan düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre ise 6,2 puan yükseldi.

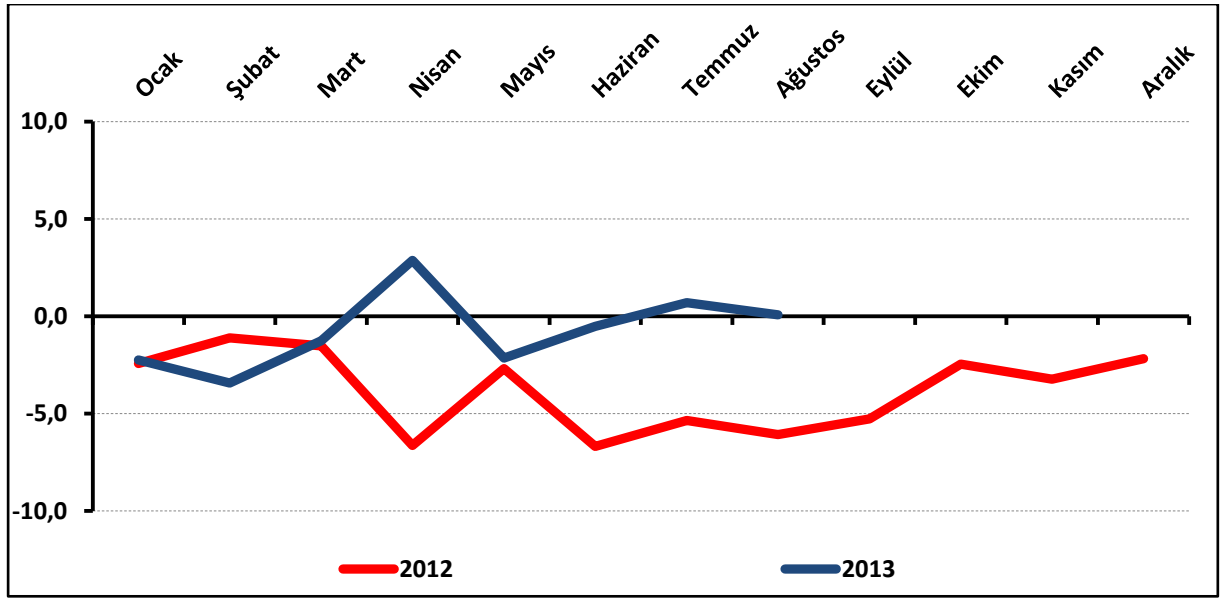
Şekil-1. TEPE (Ağustos 2012 – Ağustos 2013)

Perakende güveni 2013'te 2012'nin üzerinde seyrediyor:

Mevsimsellikten arındırılmış TEPE değerlerine 2013 ve 2012 yılları itibari ile bakıldığında perakende güveni 2013'ün mart-ağustos ayları arasında 2012'nin üzerinde değer aldı. Perakendecilerin genel olarak 2013 yılı performansı 2012 yılı performansının üzerinde görünüyor.

Şekil-2. TEPE (2012 –2013) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Tablo-1. TEPE (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

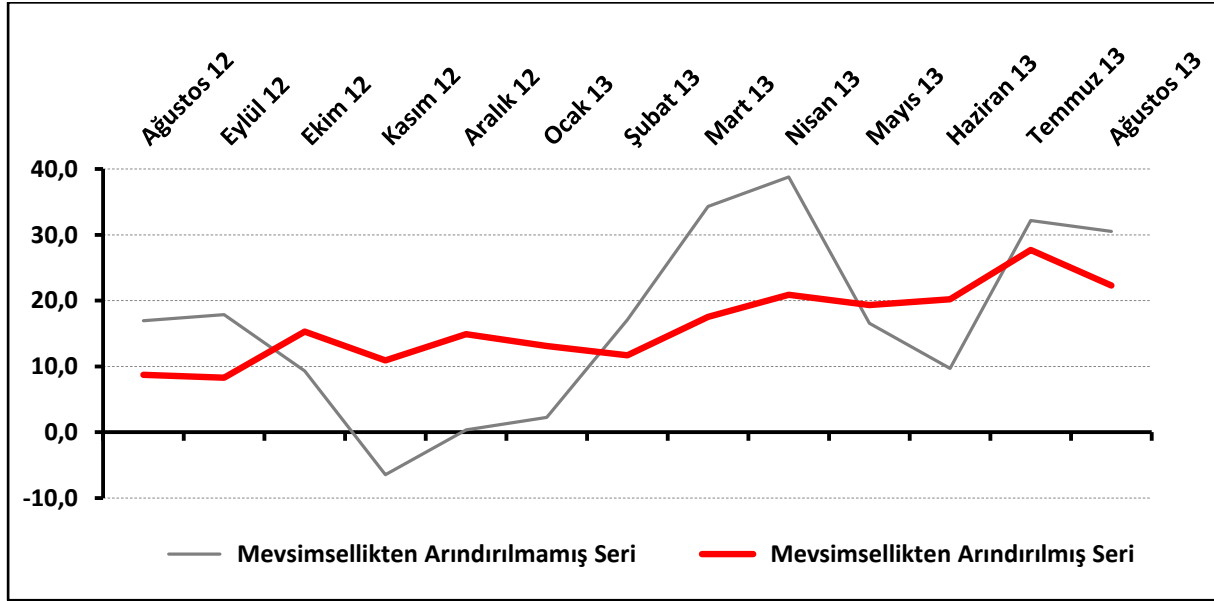
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-21,5	-23,2	-22,8	-15,1	-17,2	-21,1	-22,8	-21,5
2009	-21,7	-21,8	-18,2	-15,3	-11,8	-8,3	-9,1	-11,4	-12,2	-10,9	-6,0	-10,6
2010	-10,3	-7,1	-7,0	-6,2	-8,6	-7,5	-4,4	-1,8	0,1	0,2	1,2	-1,3
2011	7,0	5,5	1,8	0,8	1,9	3,5	0,5	-4,1	-2,2	-0,8	-2,3	4,1
2012	-2,4	-1,1	-1,5	-6,6	-2,7	-6,7	-5,4	-6,1	-5,3	-2,5	-3,2	-2,2
2013	-2,2	-3,4	-1,3	2,9	-2,1	-0,5	0,7	0,1				

Satış beklentileri geçen yıldan daha yüksek:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklentilerin denge değeri Temmuz 2013'te 22,3 puan oldu. Ağustos 2013'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 49,8'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 19,2 düzeyinde kaldı. Beklentilerde Ağustos 2012'ye göre 13,6 puanlık artış, Temmuz 2013'e göre ise 5,4 puanlık düşüş oldu.

Mevsimsellikten arındırılmış önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti değerlerine 2013 ve 2012 yılları itibari ile bakıldığında beklentilerin 2013'ün mart-ağustos ayları arasında 2012'nin üzerinde değer aldığı görüldü.

Şekil-3. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Ağustos 2012 – Ağustos 2013)

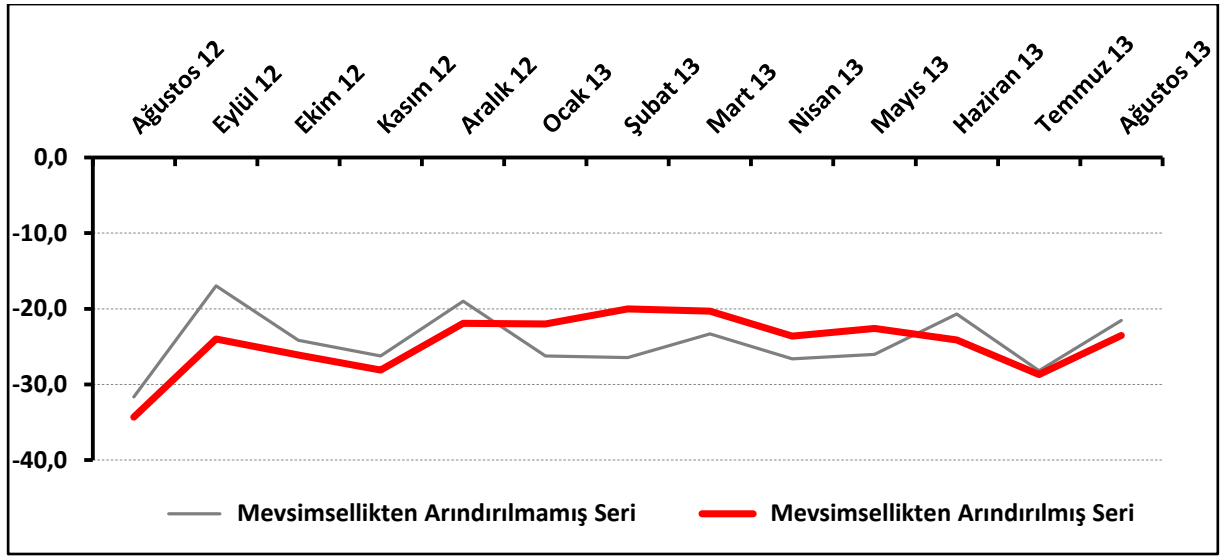
Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-27,3	-31,8	-26,7	-17,9	-21,8	-24,5	-27,7	-26,9
2009	-25,2	-25,7	-28,8	-17,6	-12,9	-1,7	-8,0	-12,8	-4,7	-6,8	-0,4	-8,1
2010	-6,4	-6,7	2,9	1,2	-2,0	-6,0	1,1	4,8	3,6	6,1	9,6	12,1
2011	20,8	22,8	16,3	12,9	17,8	18,1	12,9	12,0	12,8	11,7	13,2	17,5
2012	11,1	15,3	13,7	8,4	8,0	8,7	5,2	8,7	8,3	15,3	10,9	14,9
2013	13,1	11,7	17,5	20,9	19,3	20,2	27,7	22,3				

İşlerdeki toparlanma algısı arttı:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Ağustos 2013'te sıfırın altında 23,5 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine kıyasla durumunda Temmuz 2013'e göre 5,2 puanlık, Ağustos 2012'ye göre ise 10,8 puanlık artış gerçekleşti.

Şekil-4. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Ağustos 2012 – Ağustos 2013)

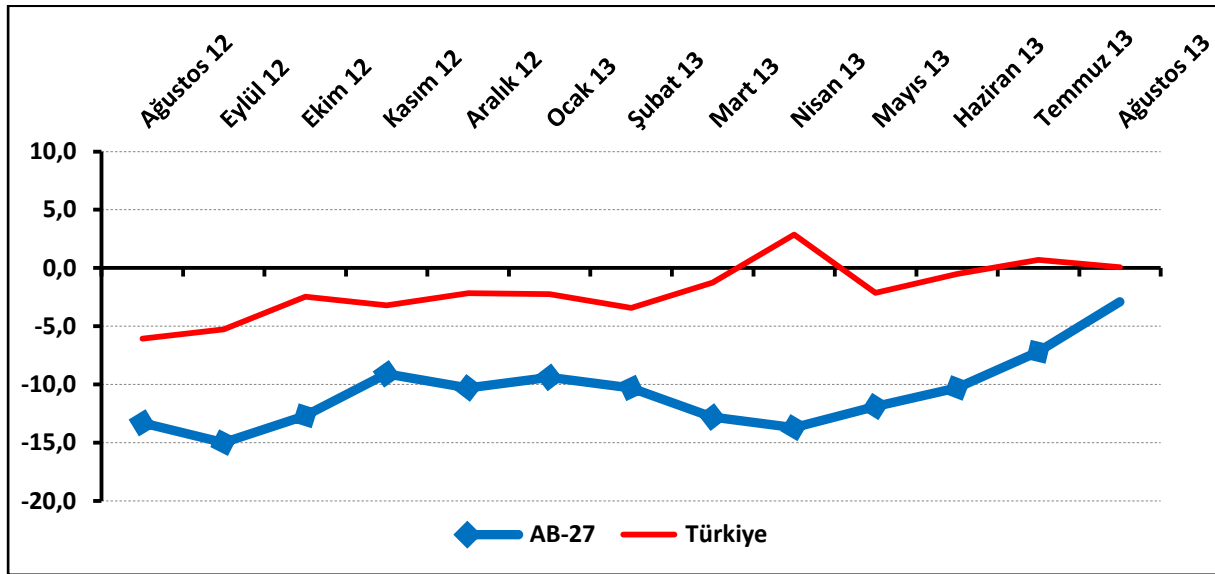
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-53,6	-73,4	-68,6	-59,5	-59,3	-59,7	-64,9	-65,2
2009	-65,5	-61,9	-58,7	-60,0	-54,4	-45,2	-46,8	-52,5	-63,1	-53,8	-46,4	-47,4
2010	-41,4	-42,9	-39,5	-35,8	-30,5	-38,1	-30,8	-23,2	-20,9	-20,5	-15,0	-15,1
2011	-12,1	-12,5	-15,6	-15,8	-22,1	-12,0	-11,9	-19,4	-16,8	-20,3	-22,2	-23,4
2012	-28,4	-28,7	-28,5	-24,0	-26,4	-33,4	-29,7	-34,3	-24,0	-26,1	-28,1	-21,9
2013	-22,0	-20,0	-20,3	-23,6	-22,6	-24,1	-28,7	-23,5				

AB’de perakende güveni 4 aydır yükseliyor:

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Ağustos 2013’te sıfırın altında 2,9 değerini aldı. AB-27’de geçen aya göre 4,3 puanlık, geçen yılın aynı dönemine göre ise 10,4 puanlık artış oldu. Türkiye, geçen yıla kıyasla hem AB-27’ye hem de Euro Bölgesi’ne göre daha kötü bir performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2012 – Ağustos 2013)

Tablo-4. AB-27 (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	-0,8	-0,2	0,8	-6,0	-4,4	-7,1	-13,1	-13,5	-14,7	-19,4	-20,0	-26,8
2009	-26,5	-25,1	-22,9	-23,3	-16,0	-15,5	-13,4	-11,0	-8,4	-9,1	-5,1	-4,0
2010	-4,1	-4,2	-5,5	0,1	-4,4	-3,8	-0,4	0,2	0,8	2,6	3,0	7,5
2011	3,0	0,6	0,3	-3,4	-2,6	-2,4	-4,8	-10,7	-12,8	-12,0	-13,4	-11,3
2012	-13,9	-11,8	-11,2	-8,3	-14,5	-9,9	-10,2	-13,3	-15,0	-12,7	-9,1	-10,3
2013	-9,4	-10,3	-12,8	-13,7	-11,9	-10,3	-7,2	-2,9				

AB, Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında İngiltere'nin geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. İngiltere'yi, Litvanya, İspanya, Portekiz ve İtalya takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Finlandiya'da yaşandı. Geçen aya göre en fazla artış ise yine İngiltere'de oldu. AB-27 Perakende Güven Endeksi, Euro Bölgesi'ne oranla daha iyi bir performans sergiledi.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2013 ve Ağustos 2012'ye göre) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

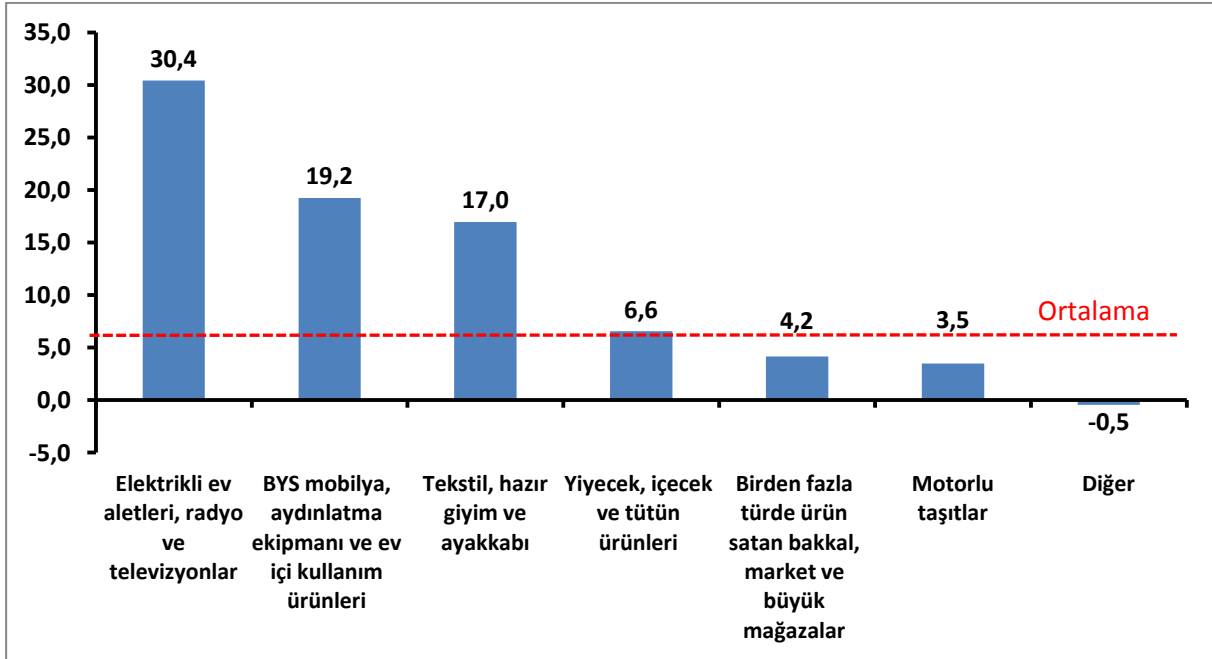
Ülkeler	Ağustos 2012'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Temmuz 2013'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
İngiltere	27,9	10,3
Litvanya	19,7	5,0
İspanya	17,2	2,8
Portekiz	12,8	0,8
İtalya	12,7	4,8
AB-27	10,4	4,3
Belçika	10,2	3,9
İsveç	9,2	2,8
Hollanda	8,6	6,0
Almanya	7,0	2,9
Euro Bölgesi-17	6,4	3,3
Türkiye	6,2	-0,6
Yunanistan	5,3	-0,3
Macaristan	4,5	-0,5
Avusturya	2,8	7,7
Bulgaristan	2,7	0,6
Slovenya	2,5	-14,2
Polonya	2,1	2,1
Estonya	0,6	1,4
Letonya	-0,3	2,7
Romanya	-0,6	-3,5
Slovakya	-1,2	2,3
Kıbrıs Rum Kesimi	-1,9	-1,5
Çek Cumhuriyet	-2,7	0,5
Fransa	-3,8	2,9
Finlandiya	-18,0	-6,4

*Sıralama Ağustos 2012 değerlerine göre yapılmıştır.

Perakende güveni en fazla elektronik, mobilya ve ev içi kullanım ürünlerinde arttı:

Alt sektörler itibariyle bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre, elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörü en iyi performansı gösteren sektör oldu. Bu sektörü mobilya ve aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı ve yiyecek, içecek ve tütün ürünleri sektörleri izledi. Birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar ve motorlu taşıtlar sektörlerinde geçen yıla göre artış ortalamadan düşük oldu. Bu altı sektörün dışında kalan “Diğer” (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) sektöründe düşüş oldu.

Şekil-6. Alt sektör bazında TEPE'nin Ağustos 2013'te bir önceki yılın aynı dönemine göre değişimi (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Geçen 3 aya ve geçen yıla göre işler iyileşti:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Temmuz 2013'e göre "geçtiğimiz 3 aya ve geçen yıla göre işlerin durumunda" ve "önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisinde" artış yaşandı. Onun dışındaki diğer beklenti ve mevcut durumlarda düşüş oldu. Ağustos 2012'ye göre ise "önümüzdeki 3 aydaki istihdam ve gelecek 12 aydaki mağaza sayısı beklentileri" dışındaki tüm beklenti ve mevcut durumlarda artış yaşandı. En fazla artış ise "önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş ve satış beklentilerinde" oldu.

Tablo-6. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Sorular	Endeks 08/2012	Endeks 07/2013	Endeks 08/2013	Bir önceki aya göre değişim 08/2013	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2013
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-39,3	-39,2	-29,9	9,3	9,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	14,4	11,7	8,4	-3,3	-6,0
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-2,2	12,5	11,0	-1,5	13,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,7	27,7	22,3	-5,4	13,6
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	6,7	4,8	5,4	0,6	-1,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	10,8	13,8	11,9	-1,9	1,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-34,3	-28,7	-23,5	5,2	10,8
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	11,6	11,0	5,9	-5,1	-5,7

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-6'daki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

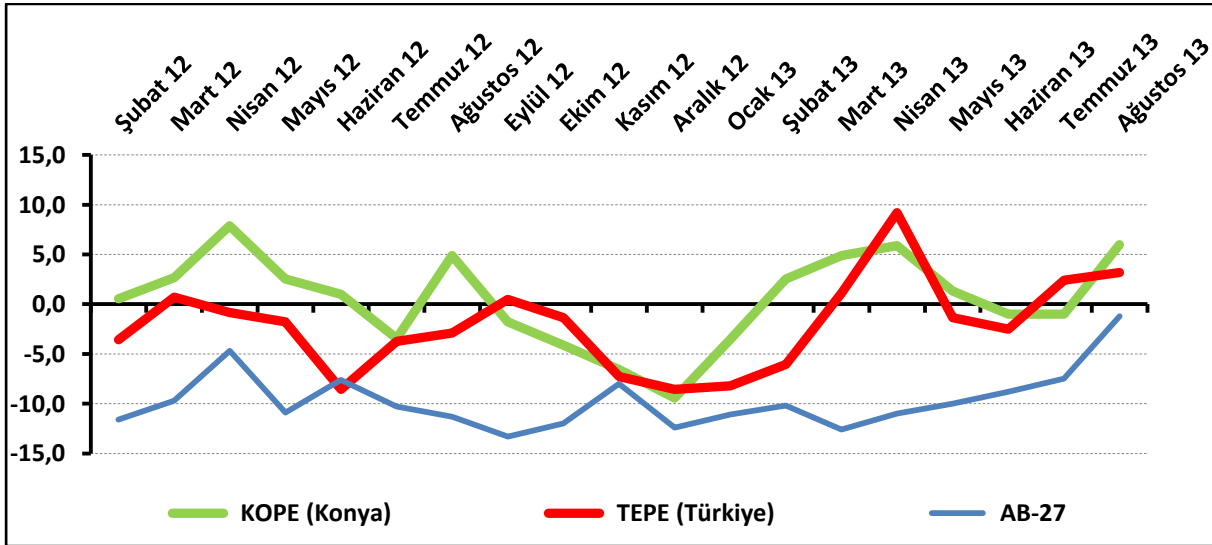
Konya perakendesi Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ağustos ayında KOPE 6,0 değerini alırken TEPE 3,2 değerini aldı. Mayıs ayından bu yana düşen Konya perakendesi, ağustos ayında yükseldi. Konya perakendesi, ağustos ayında Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi bir değer aldı. KOPE geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan yükselirken, TEPE ise 6,1 puan yükseldi.

Konya perakendesinde önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş beklentileri artarken satış beklentileri düştü. İşlerin geçtiğimiz 3 aya göre ve geçen yılın aynı dönemine göre durumunda ise Temmuz 2013'e göre artış yaşandı. Konya'daki perakendecilerin yüzde 45'i önümüzdeki 3 ayda satışlarının artacağını beklerken, yüzde 48'i işlerin geçen yıla göre bugün daha kötü olduğunu düşünüyor.

Şekil-7. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2012 - Ağustos 2013) (Mevsimsellikten arındırılmamış seri)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi (Mevsimsellikten arındırılmamış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	---	0,6	2,7	7,9	2,6	1,0	-3,4	4,9	-1,8	-4,1	-6,6	-9,4
2013	-3,6	2,6	4,9	5,9	1,3	-1,0	-1,0	6,0				